

معرفی نشریات تخصصی و غیرتخصصی تاریخ اسلام

علی اصغر رجاء و سیدمهدی هاشمی

الف) نشریات تخصصی تاریخ

تمرکز نشریات تخصصی تاریخ بر موضوعات تاریخی می‌باشد و برخی از این نشریات به موضوع تاریخ ایران قبل و پس از اسلام توجه داشته‌اند. با این حال، از آن جایی که تاریخ اسلام بخش چشم‌گیری از محتوای این نشریه‌ها را نیز تشکیل می‌دهد، نام آن‌ها در قسمت نشریات تخصصی تاریخ اسلام آورده می‌شود. نشریاتی که یک یا چند شماره آنها به تاریخ اختصاص دارد نیز به عنوان «ویژه تاریخ» آورده شده است و در این فهرست قرار گرفته‌اند.

۱. فصلنامه تاریخ اسلام

صاحب امتیاز: دانشگاه باقرالعلوم (وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)

مدیرمسئول: دکتر احمد واعظی

سردیر: دکتر محسن الوری

نشانی وب سایت: www.shareh.com

پست الکترونیک: Tharikhislam@shareh.com

درباره: مقالات، ترجمه مقالات و نقد کتاب در مورد تاریخ اسلام است.

۲. فصلنامه تاریخ در آینه پژوهش

صاحب امتیاز: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره

مدیرمسئول: دکتر محمد رضا جباری

سردیر: حجت الاسلام و المسلمین مهدی پیشوایی

نشانی وب سایت: www.qabas.net

پست الکترونیک: tarikh@qabas.net

نشریه مذکور فصل نامه‌ای علمی - تخصصی، دربردارنده مقالات تاریخی در زمینه‌های تاریخ اسلام، تاریخ تشیع، تاریخ ائمه علیهم السلام، تاریخ ایران اسلامی، تمدن اسلامی و نقد کتاب است.

۳. فصلنامه نامه تاریخ پژوهان

صاحب امتیاز: انجمن تاریخ پژوهان

مدیر مسئول: دکتر محمد رضا بارانی

سردبیر: دکتر حسن زندیه

پست الکترونیک: info@shr.org.info

نشانی وب سایت: www.shr.org.ir

فصل نامه علمی - تخصصی انجمن تاریخ پژوهان که زمینه فعالیت آن تاریخ به معنای عام کلمه، یعنی تاریخ تشیع، تاریخ امامان علیهم السلام، تاریخ اسلام، تاریخ ایران دوره اسلامی، تاریخ معاصر جهان اسلام، تاریخ تمدن اسلامی، مباحث نظری تاریخ، تاریخ ایران باستان و تاریخ‌نگاری و همچنین نقد و ترجمه مقاله است.

۴. فصلنامه مطالعات تاریخی

صاحب امتیاز: مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی

مدیر مسئول: احمد خزایی

سردبیر: هدایت‌الله بهبودی

مریوط به دوره زمانی نهضت مشروطه تا انقلاب اسلامی ایران و شامل موضوعاتی مانند: رویدادهای پیدا و پنهان، رجال، احزاب و محافل سیاسی، خاطرات ناگفته، بازیابی اسناد منتشر نشده، نقد منابع و ترجمه و همچنین دارای مباحث تطور اندیشه‌ها، تاریخ‌نگاری و طرح نظریه‌های تاریخی می‌باشد.

۵. ماهنامه زمانه

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر

مدیر مسئول: رضا غلامی

سردبیر: داوود راکی

نشانی وب سایت: www.zamaneh.info

ماهنامه اندیشه و تاریخ سیاسی ایران معاصر، شامل گفت‌گو، مقاله، نقد کتاب، ترجمه از جهان معاصر، خبر و نظر از جهان و ایران تا سال ۱۳۸۴ است. در سال چهارم انتشار به شماره چهل رسیده است.

۶. فصلنامه تاریخ روابط خارجی

صاحب امتیاز: وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

مدیر مسئول: علی رضا معیری

سردبیر: رضا نظر آهاری

این نشریه در سال ۱۳۷۸ تأسیس شده است و دربردارنده مقاله، نوشتار، گزارش، معرفی و نقد کتاب با رویکرد سیاسی - تاریخی است که به حوزه جغرافیایی ایران هم منحصر نیست.

۷. فصلنامه یاد

مدیر مسئول: عبدالمجید معادی خواه

فصلنامه بنیاد تاریخ انقلاب اسلامی ایران، از سال ۱۳۶۴ تاکنون منتشر می‌شود. تاریخ معاصر ایران حوزه کاری آن است. فهرستی از مقالات منتشر شده در باره تاریخ اسلام، در شمارگان ۲۸ تا ۶۵ این نشریه آمده است. در شماره هفتاد و هفتم آن ۲۸ عدد از مجلات تخصصی قدیم و جدید تاریخی معرفی شده است.

۸. فصلنامه تاریخ معاصر ایران

مدیر مسئول: محمد حسین طارمی

نشانی وب سایت : www.lich.org

دربردارنده مقالات، گفت‌گو، خاطرات، اسناد و گزارش در زمینه تاریخ است.

۹. فصلنامه انقلاب اسلامی

صاحب امتیاز: معاونت پژوهشی دانشگاه اصفهان

این فصلنامه در حوزه اندیشه انقلاب اسلامی و شامل مقالات تاریخی و تحلیل‌های اندیشه‌ای مربوط به دوره اسلامی کنونی است.

۱۰. فصلنامه تاریخ پژوهی

صاحب امتیاز: انجمن علمی گروه تاریخ دانشگاه فردوسی مشهد

مدیر مسئول: امیر ایمانی پور

فصلنامه علمی - پژوهشی - خبری دانشجویان تاریخ دانشگاه فردوسی مشهد، شامل مقالات، گفت‌گو، گزارش و اخبار، با روی کرد تاریخی، ادبی و اجتماعی در گستره تاریخ ایران باستان و اسلامی است.

۱۱. فصلنامه ایران شناخت

صاحب امتیاز: انجمن ایران‌شناسان جمهوری اسلامی ایران، کشورهای مشترک‌المنافع و قفقاز

مدیر مسئول: علی‌اصغر شعردوست

این فصلنامه به سه زبان منتشر می‌شود و دربردارنده مقالاتی در زمینه‌های ادبی، تاریخی، نقد و معرفی کتاب در گستره تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران باستان و اسلامی است.

۱۲. کتاب ماه تاریخ و جغرافیا

صاحب امتیاز: خانه کتاب ایران

مدیر مسئول: احمد مسجدجامعی

سردییر: جبیب الله اسماعیلی

ماه‌نامه تخصصی اطلاع‌رسانی، نقد و بررسی کتاب است که دربردارنده مقاله، گزارش، معرفی و فهرست کتب منتشر شده در هر ماه و اخبار تاریخ و جغرافیا است و در سال ۱۳۷۷ تأسیس شده است.

مندرجات کتاب ماه تاریخ و جغرافیا به رویکرد و گستره خاصی محدود نیست.

۱۳. فصلنامه مطالعات تاریخی

درجه‌علمی - پژوهشی

صاحب امتیاز: دانشگاه فردوسی مشهد

مدیر مسئول: دکتر هادی وکیلی

سردییر: دکتر محمد تقی ایمانپور

نشانی وب سایت: www.ferdowsi.um.ac.ir

پست الکترونیک: jhs@ferdowsi.um.ac.ir

۱۴. فصلنامه تاریخ

صاحب امتیاز: دانشگاه آزاد اسلامی واحد محلات

مدیر مسئول: دکتر حسین زمانی

سردییر: دکتر امیر تیمور رفیعی

نشانی وب سایت: www.iaumahalat.ac.ir

پست الکترونیک: historyiaum@yahoo.com

اولین شماره آن در سال ۱۳۸۵ منتشر شده و شامل موضوعاتی از تاریخ باستان تا معاصر است.

۱۵. فصلنامه ۱۵ خرداد

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: دکترسید حمید روحانی
سردبیر: دکتر مظفر نامدار

نشانی وب سایت: [www.15 khordad.com](http://www.15khordad.com)

پست الکترونیک: info@15khordad.com

فصلنامه تخصصی در حوزه تاریخ پژوهی ایران معاصر است.

۱۶. فصلنامه پژوهش نامه‌ی تاریخ

صاحب امتیاز: دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

مدیر مسئول: دکتر جواد هروی

سردبیر: دکتر امیر اکبری

پست الکترونیک: buhg.mag@gmail.com

فصلنامه‌ای شامل مقالات مختلف در حوزه‌های تاریخ ایران و دیگر سرزمین‌های اسلامی که به تاریخ پیش از اسلام تا دوران معاصر می‌پردازد.

۱۷. فصلنامه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه ارومیه (ویژه تاریخ)

صاحب امتیاز: دانشگاه ارومیه

مدیر مسئول: پروفسور میرمحمد سید عیاس زاده

سردبیر: دکتر علیرضا ملائی توانی

با نگاهی به فهرست مقالات این فصلنامه به نظر می‌رسد هدف آن تاریخ ایران و دولت‌های ایرانی باشد. رویکرد سیاسی - اجتماعی از دیگر خصوصیات مقالات این نشریه است.

۱۸. فصلنامه بررسی‌های نوین تاریخی

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: علی محمد طرفداری

سردبیر: بهرام آجرلو

پست الکترونیک: nh_studies@yahoo.com

بررسی‌های نوین تاریخی فصلنامه‌ای علمی - تحقیقی در حوزه پژوهش‌های شرق میانه است که در موضوعات تاریخ معاصر، تاریخ قرون میانه، تاریخ باستان، باستان‌شناسی و تاریخ هنر منتشر می‌شود.

۱۹. فصلنامه فرهنگ (ویژه تاریخ)

صاحب امتیاز: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مدیر مسئول: دکتر مهدی گلشنی

هر شماره این فصلنامه به یکی از زمینه‌های ادبیات، تاریخ، تاریخ و فلسفه علم، حکمت و دین، زبان‌شناسی، علوم اجتماعی و فلسفه اختصاص دارد.

ب) نشریات غیر تاریخی

منظور نشریاتی هستند که تاریخ اسلام بخشی از مندرجات آن‌ها را تشکیل می‌دهد؛ متمرکز بر موضوع دیگری غیر از تاریخ اسلام بوده یا اصلاً موضوع خاصی را دنبال نمی‌کنند.

۱. فصلنامه مشکات

صاحب امتیاز: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی

مدیر مسئول: دکتر محمد مهدی رکنی یزدی

درجه: علمی - ترویجی

از شماره ۷۴ و ۷۵ (مربوط به بهار و تابستان ۱۳۸۱) به بعد، بخشی از مقالات مجله به طور ثابت به تاریخ و فرهنگ اسلامی تخصص یافته است. در ضمن، در همین شماره و شماره ۸۲ (مربوط به بهار ۱۳۸۳) فهرستی از ویژه‌نامه‌های نشریات فارسی زبان، بین سال‌های ۸۱ تا ۸۳ در موضوعات مختلف، از جمله چنراقیا، تاریخ و تمدن اسلامی آمده است.

۲. دوماهنامه آینه پژوهش

صاحب امتیاز: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

مدیر مسئول: محمد جعفری گیلانی

این مجله از قسمت‌های مختلفی شامل مقاله، نقد و معرفی کتاب، تازه‌های نگارش و نشر، کتاب‌شناسی موضوعی، اخبار و در مواردی باسته‌های پژوهش تشکیل یافته است. در قسمت مقالات، موضوعات تاریخی اندکی وجود دارند.

هم‌چنین کتاب‌شناسی موضوعی نیز به طور مستقیم به تاریخ ربطی ندارد. تنها در باقی قسمت‌ها آثار تاریخی منتشر شده و نشده، به صورت اجمالی یا مبسوط، معرفی و نقد می‌شوند.

۳. ماهنامه مسجد

صاحب امتیاز: محی الدین انواری

مدیر مسئول: حسین سبحانی نیا

این نشریه در سال ۱۳۷۰ تأسیس گردیده و هر ماه منتشر می‌شود. این مجله شامل برخی مقالات تاریخی در زمینه تاریخ اسلام، به ویژه در مورد مساجد اسلامی است.

۴. فصلنامه گنجینه اسناد

صاحب امتیاز: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مدیر مسئول و سردبیر: سعید رضایی شریف آبادی

نشانی وب سایت: www.nlai.ir

پست الکترونیک: ganjineh@nlai.ir

این فصلنامه شامل مطالعات آرشیوی و تحقیقات تاریخی به ویژه در زمینه تاریخ معاصر می‌باشد.

۵. دو فصلنامه اسلام پژوهی

صاحب امتیاز: پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی جهاد دانشگاهی

مدیر مسئول: دکتر حسینعلی قبادی

سردبیر: دکتر سید جمال موسوی

نشانی وب سایت: www.ihscsr.ac.ir

پست الکترونیک: jurnal@ihscsr.ac.ir

درباره این دو فصلنامه مقالاتی در مورد تاریخ اسلام می‌باشد.

۶. فصلنامه نامه فرهنگ

صاحب امتیاز: معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

مدیر مسئول: احمد مسجدجامعی

برخی از مقالات آن در حوزه نظری تاریخ است.

۷. فصلنامه میقات حج

صاحب امتیاز: حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت

مدیر مسئول: سید علی قاضی عسکر

برخی از مندرجات آن به تاریخ و رجال اختصاص دارد و گاهی نیز مقالاتی در زمینه تاریخ اسلام درج می‌نماید.

۳. نتیجه

۸. دو فصلنامه مقالات و بررسی‌ها

صاحب امتیاز: دانشکده الهیات و معارف اسلامی (دانشگاه تهران)

مدیر مسئول: علی علی‌آبادی

چند شماره از این نشریه دربردارنده برخی مقالات در مورد تاریخ ملل و تمدن اسلامی بوده است، اما اکنون تنها در سه حوزه علوم قرآن و حدیث، فلسفه و کلام اسلامی و فقه و مبانی حقوق اسلامی فعالیت دارد.

۹. دو فصلنامه قرآن و مستشرقان

صاحب امتیاز: مرکز تحقیقات قرآن الکریم المهدی

مدیر مسئول: دکتر محمد علی رضایی اصفهانی

سردییر: دکتر محمد جواد اسکندرلو

نشانی وب سایت: www.quransc.com

پست الکترونیک: info@quransc.com

۱۰. فصلنامه علوم سیاسی

صاحب امتیاز: دانشگاه باقرالعلوم

مدیر مسئول و سردییر: دکتر احمد واعظی

نشانی وب سایت: www.shareh.com

پست الکترونیک: olumsiasi@shareh.com

۱۱. کتاب ماه دین

صاحب امتیاز: خانه کتاب ایران

مدیر مسئول: احمد مسجدجامعی

سردییر:

ماهانامه تخصصی اطلاع‌رسانی، نقد و بررسی کتاب، حاوی مقاله، گزارش، معرفی و فهرست کتب منتشر شده در هر ماه و اخبار حوزه دین است که در سال ۱۳۷۷ تأسیس شده است.

در این مجله مقالات، نقد، معرفی کتب و اطلاع‌رسانی درباره تاریخ دوره اسلامی موجود است.

۱۲۸

۱۲. فصلنامه حوزه و دانشگاه (ویژه تاریخ)

صاحب امتیاز: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

مدیر مسئول: دکتر علیرضا اعرافی
سردیر: سید محمد تقی موحد ابطحی
نشانی وب سایت: www.hawzeh.com
پست الکترونیک: magazine@hawzeh.com

هدف این نشریه علمی - تخصصی انتشار مقالاتی از حوزه‌یابان و دانشگاهیان در رابطه با علوم انسانی - اجتماعی خصوصاً از دیدگاه اسلام است.

۱۳. فصلنامه معرفت (ویژه تاریخ)

درجه: علمی - تربیجی

صاحب امتیاز: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره

مدیر مسئول: سید احمد رهنما

سردیر: زیر نظر شورای سردیر

نشانی وب سایت: www.qabas.com/marefat

پست الکترونیک: marifat@qabas.net

معرفت مجله علمی در زمینه علوم انسانی - اسلامی است قلمرو این نشریه در حوزه‌های علوم انسانی به ویژه در قالب ویژه نامه‌های تاریخ، جامعه شناسی، روان شناسی، علوم سیاسی، علوم تربیتی، علوم قرآنی، حقوق، دین شناسی، فلسفه و ... می‌باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتمال جامع علوم انسانی